

(155. 1.)

GELEIDENDE BRIEF.

Aan
den Minister van Staat, Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, 7 Maart 1904.

Daartoe gemachtigd bij Kabinetsschrijven van 4 dezer, n°. 42,
heb ik de eer hierbij namens de Koningin ingevolge artikel 193

der Grondwet over te leggen het verslag over de verrichtingen
aangaande het armbestuur over 1901.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal,

DIJKMEESTER.

(155. 2.)

VERSLAG over de verrichtingen aangaande het armbestuur over 1901.

1ste AFDEELING.

Werking van onderscheidene artikelen der Armenwet.

Art. 3. De wijzigingen welke de in art. 3 der wet bedoelde
lijsten van de instellingen van weldadigheid in 1901 ondergingen
zijn vermeld in tabel I, opgenomen in de tweede afdeeling van
dit verslag.

Zoals daaruit blijkt nam het aantal burgerlijke armbesturen
in Zeeland met 2 toe, in Friesland met 1 af, eene vermeerdering
dus met 1; het aantal kerkelijke armbesturen steeg met 15,
dat der particuliere met 16, terwijl dat der gemengde armbes-
turen met 1 verminderde.

Het aantal commissiën of vereenigingen, die gedurende den
winter uitdeelingen doen van levensmiddelen en brandstoffen
steeg met 7: ééne kerkelijke en 6 particuliere.

Het aantal godshuizen nam met 7 toe: de burgerlijke ver-
meerderden met 3, de particuliere met 9, de kerkelijke en ge-
mengde verminderden respectievelijk met 4 en 1.

Het aantal kerkelijke en particuliere ziekenhuizen nam toe
onderscheidenlijk met 3 en 2.

Eindelijk verminderde het aantal particuliere instellingen tot
werkverschaffing aan behoeftigen op andere wijze dan in daartoe
ingerichte werkplaatsen met 1.

In het geheel waren er 1227 burgerlijke, 3912 kerkelijke, 793
particuliere en 70 gemengde instellingen van weldadigheid.

Het verschil in de opgaven van het aantal burgerlijke arm-
besturen in het verslag over de verrichtingen aangaande het
armbestuur over 1898 en 1899 en in den *Gids voor de Nederlandsche
Weldadigheid*, over welk verschil in laatstbedoeld verslag eenige
opmerkingen werden gemaakt, wordt door de bewerkers van dien
Gids toegelicht in een artikel, opgenomen in het Tijdschrift voor
Armenzorg en Kinderbescherming van 19 September 1903, n°. 114.

In dat artikel worden de gemeenten genoemd, in welke volgens
het Regeeringsverslag niet, volgens den *Gids* wel instellingen
voor burgerlijke armenzorg zouden bestaan, instellingen, welke
bestaan ontwijfelbaar schijnt, daar de *Gids* omtrent deze eenige
bijzonderheden weet mede te deelen."

Voor zoover met die instellingen niet bedoeld zijn colleges van
burgemeester en wethouders, welke, geen instellingen van wel-
dadigheid in den zin van art. 2 der Armenwet zijnde, niet in
het regeeringsverslag vermeld worden, is door het Departement
van Binnenlandsche Zaken een onderzoek ingesteld.

Het resultaat van dat onderzoek volgt hieronder.

In de gemeenten Borculo, Kesteren, Heerjansdam, Heinenoord,
Kethel, Hoorn, Borne en Venlo, waar volgens den *Gids* een
burgerlijk armbestuur aanwezig is, bestaat zoodanige instelling
niet. In de gemeente Groningen bestond in 1898 een burgerlijk
armbestuur, dat evenwel in 1899 is opgeheven. Ten onrechte is
die instelling dus op de bij het Departement ontvangen lijst van
instellingen van weldadigheid in die gemeente, en diensgevolge
ook in het Regeeringsverslag over 1898 niet vermeld.

In het dorp Opeinde, gemeente Smalingerland, bestaat zoowel
volgens den *Gids* als volgens het Regeeringsverslag een burgerlijk
armbestuur.

In de gemeenten Sommelsdijk, Breskens, Oud-Vossemeer en
Schore, waar volgens den *Gids* een burgerlijk armbestuur aan-
wezig is, bestaat zoodanig bestuur niet, maar wel een, ook in
het Regeeringsverslag vermeldde instelling, als bedoeld bij letter *d*
van art. 2 der Armenwet.

Voor de gemeente Ankeveen, in bovengenoemd artikel vermeld
als hebbende een burgerlijk armbestuur, wordt noch in den *Gids*
noch in het Regeeringsverslag een zoodanige instelling vermeld.

Een gemeente Wijk in Noordholland, in den *Gids* en in meer
bedoeld artikel vermeld als hebbende een burgerlijk armbestuur,
bestaat niet.

Resumeerende blijkt dus, dat alleen het Regeeringsverslag over
1898 slechts ten aanzien van de gemeente Groningen ten onrechte
een burgerlijk armbestuur niet vermeld heeft.

Art. 9. Bij Koninklijk besluit van 4 September 1901 n°. 34,
werd goedgekeurd dat het bestuur der commissie tot leniging
der armoede en wering der bedelarij te Rosendaal en Nispen,
welke commissie wegens gemis aan deelneming ontbonden is,
het haar toebehoorende pand wijk B, nrs. 156 en 157, aldaar
in eigendom overdroeg aan het algemeen armbestuur in die ge-
meente.

Art. 13. In 1901 gaf dit artikel aanleiding tot twee Koninklijke
beslissingen, welke als bijlage I en II in de derde afdeeling van
dit verslag zijn opgenomen.

Een overzicht van de gehouden en gestuite collecten, ge-
splijt in collecten voor instellingen in de gemeente en elders
gevestigd, geeft tabel II in de tweede afdeeling. Blijkens deze
zijn er 5201 collecten gehouden, 283 gestuit. In 1900 werden
er volgens de opgaven 5190 collecten gehouden en 204 gestuit,
zoodat dus in 1901 het aantal gehouden collecten met 11, dat
der gestuite collecten met 79 toenam. De jaarlijksche vermeer-
dering van het aantal gehouden zoowel als van dat der gestuite
collecten sedert 1898 blijkt uit het volgende staatje:

J A A R.	Aantal gehouden collecten.	Aantal gestuite collecten.	Vermeer- dering van het aantal gehouden collecten.	Vermeer- dering van het aantal gestuite collecten.
1898	3 783	176	—	—
1899	4 755	177	972	1
1900	5 190	204	435	27
1901	5 201	283	11	79